

ผลของโปรแกรมการสอนทักษะชีวิตโดยใช้ภาพอนิเมชั่นต่อทักษะชีวิตและความน่าดึงดูดของนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 5

สาวร สอนดี* พย.ม. (การพยาบาลเด็ก), รุจा ภูพันธุ์ลัย** D.N.S., ชั่นฤทธิ์ คงศักดิ์ตระกูล*** Ph.D. (NURSING)
* นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก โรงพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
** Corresponding author, ศาสตราจารย์, โรงพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
E-mail: rarp@mahidol.ac.th.
*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โรงพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

Abstract: The Effects of Teaching Life Skill Program Using Animation Cartoon on Life Skills and Emotional Quotient Among the Fifth Grade Students

Sakorn Sondee* M.N.S. (Pediatric Nursing),

Rutja Phuphaibul** D.N.S., Chuanruedee Kongsaktrakul*** Ph.D. (Nursing)

* Student, Master Degree of Nursing (Pediatric Nursing), Ramathibodi School of Nursing, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University

** Corresponding author, Ramathibodi School of Nursing, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University, E-mail: renu.poo@mahidol.ac.th.

*** Assistant Professor, Ramathibodi School of Nursing, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University.

Objective: To study the effects of the teaching life skill program using animated cartoon on life skills and emotional quotient (EQ) among the fifth grade students.

Methods: This study is a quasi-experimental research, two group pre-posttest were designed. The samples of study were 168 fifth grade students and their parents or guardian from an elementary school in Surin province, which the data were collected by using questionnaires and measurement during October 29, 2012-February 4, 2013. Data were analyzed by using descriptive statistics, t-test, Chi-Square test, Mann-Whitney test and Wilcoxon Signed Ranks test.

Results: The results indicated that the experimental group after participating this program have higher mean score of life skills than before participating with statistically significance ($p<0.001$) and higher than the control group with statistically significance ($p<0.001$). Whereas, the EQ mean score of the experimental groups after participating this program was higher than those of control group with not statistically significance ($p>0.05$). Additionally, the EQ mean score of the control group was higher than those of the experimental group with not statistically significance ($p>0.05$).

Conclusions: The successful of this program is increase appropriately intentional behavior of the primary school students. Students attitudes toward behavior and social norms were adjusted for perceived control their appropriate behavior, after those students would gain more life skills themselves. Conversely, The EQ of the student could not be improved.

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการสอนทักษะชีวิตโดยใช้ภาษาพยนตร์การดูแลเด็กในชั้นต่อทักษะชีวิตและความคลาดทางอารมณ์ของนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 5

วิธีการศึกษา การศึกษานี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบสังเกตุกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และพ่อแม่หรือผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งของจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 168 คน ดำเนินการวิจัยตั้งแต่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2555 ถึง 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 เท็บรวมรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามตามและแบบประเมินวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย สถิติที่ สถิติโคสแควร์ สถิติ曼-วิทนี แสดงสถิติวิลลอกอัจฉริยะ

ผลการศึกษา กลุ่มทดลองภาษาหลังเข้าร่วมโปรแกรมการสอนทักษะชีวิตมีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะชีวิตสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) และมีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะชีวิตสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ส่วนความคลาดทางอารมณ์นั้น พบว่า กลุ่มทดลองภาษาหลังเข้าร่วมโปรแกรมการสอนทักษะชีวิตมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

สรุป โปรแกรมการสอนทักษะชีวิตนี้สามารถเพิ่มความตั้งใจของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายให้มีความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมได้ โดยต้องปรับทัศนคติต่อพฤติกรรม สร้างการรับรู้บรรทัดฐานสังคม เพื่อให้เกิดความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมที่เหมาะสม แล้วท่าให้เกิดความตั้งใจแสดงพฤติกรรมทักษะชีวิตที่เหมาะสมอุ่นใจ ส่วนความคลาดทางอารมณ์เห็นพบร่วม โปรแกรมการสอนทักษะชีวิตนี้ยังไม่สามารถเพิ่มความคลาดทางอารมณ์ได้

บทนำ

ในปัจจุบัน โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ความเจริญก้าวหน้าทั่วทั้งด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการสื่อสารทำให้เกิดการดำเนินชีวิตเปลี่ยนไปจากเดิม การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อเด็กวัยเรียนซึ่งเป็นวัยที่ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมนักเรียนมากขึ้น เด็กวัยเรียนนี้กำลังเริ่มรู้สึกการดำเนินชีวิตในสังคมและก้าวเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่เติบโตต่อการเกิดปัญหาต่างๆ

ปัญหาที่พบบ่อยในเด็กวัยเรียน ได้แก่การใช้สารเสพติด พฤติกรรมก้าวร้าว ติดเอมค่อนพิวเตอร์ การบริโภคสื่อไม่เหมาะสม ความสามัคคีในการปรับตัวในสังคมที่ไม่เหมาะสม พฤติกรรมด้านความเชื่อ และคุณธรรมจริยธรรมลดลง และความคลาดทางอารมณ์ต่างๆ

การที่จะจัดการกับปัญหาดังกล่าววนั้นจำเป็นจะต้องพัฒนาให้เด็กวัยเรียนมีทักษะชีวิต ซึ่งเป็นความสามารถที่จะจัดการกับปัญหาต่างๆ ในสังคมปัจจุบัน และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต ทักษะชีวิตจะเป็นภูมิคุ้มกันให้รอดพ้นจาก การครอบงำความคิดของสื่อเทคโนโลยี และสิ่งข้อมูลทางสังคม และจำเป็นต้องพัฒนาให้เด็กมีความคลาดทางอารมณ์ ซึ่งเป็นความสามารถทางอารมณ์ที่จะช่วยให้เด็กดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ²

จากการประชุมร่วมกันระหว่างท่องเที่ยวเด็กชั้นประถมศึกษา ครุ พยาบาลอนามัย โรงพยาบาล แพทย์ นักศึกษาแพทย์ ซึ่งจัดโดยโครงการพัฒนาศักยภาพประชาชนไทย คณบดีแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล³ ได้ลงความเห็นว่าทักษะชีวิตที่จำเป็นและดีควรพัฒนา

ในสถานการณ์ปัจจุบันนี้ ทักษะ ซึ่งประกอบด้วยความภาคภูมิใจในตนเอง การคิดเชิงวิเคราะห์และการบริโภคสื่อ การตัดสินใจและแก้ปัญหา การควบคุมอารมณ์ ความเชื่อสัตย์ ความอ่อนไหวเพื่อแต่ความพอใจ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อครอบครัว และความรับผิดชอบต่อสังคม โครงการพัฒนาศักยภาพประชาชนไทยจึงได้พัฒนาโปรแกรมการสอนทักษะชีวิตความกรอบแนวคิดพฤษฐ์พุติกรรมตามแผนของ เอเชีย⁴ และใช้สื่อการสอนเป็นภาษาพยนตร์การดูแลเด็กชั้น 8 เรื่อง สอนทักษะชีวิต 8 ทักษะ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายที่ทุกคนกับพัฒนาการเด็กวัยเรียนและทดลองใช้ที่โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่าเด็กวัยเรียนส่วนใหญ่สนใจภาษาพยนตร์การดูแลเด็กชั้น 8 และโปรแกรมนี้สามารถเพิ่มความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมได้ทั้ง 8 ทักษะ⁴ แต่ต่อมาได้ติดตามโปรแกรมนี้ในได้ครอบคลุมถึงทักษะชีวิตที่จำเป็นอีก 2 ทักษะ คือ การตัดสินใจและแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคม และไม่ได้ทดสอบผลของโปรแกรมต่อความคลาดทางอารมณ์ ทั้งที่เนื้อหาของโปรแกรมหลายส่วนครอบคลุมการพัฒนาความคลาดทางอารมณ์

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำโปรแกรมการสอนทักษะชีวิตนี้ มาพัฒนาต่อ โดยเพิ่มการพัฒนาทักษะชีวิตที่เหลืออีก 2 ทักษะคือ ความเชื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคม โดยใช้สื่อเป็นภาษาไทย นั่งประกอบการบรรยายร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และทดสอบผลของโปรแกรมต่อทักษะชีวิตและความคลาดทางอารมณ์ ผลของการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กวัยเรียนซึ่งเป็นอนาคตของชาติต่อไป